

NA VEITABANI

©Tabana ni Vosa kei na iTovo Vakaviti

E dua tale ga na veiwekani vakavanua eda se vakadinadinataka tiko ena gauna e dai na veitabani. Ena vosa na tabani eda kila kina ni, kevaka e caka e dua na ka, ena dua tale na ka e caka muria yani me vaka me veisa, se vakaruataki. Qo me vaka e dau caka ena gunu yaqona. Ni sa oti na imatai ni talo ena talo tale vakarua me tabani ra qai gunu na kena vo.

Na veiwekani vakavanua qo e baleta tiko e rua na vanua. E dua na kena itukutuku e tukuni ni o rau na vanua qo e tautauvata na nodrau itutu vakavanua. Ke rau sa vanua turaga, se liga ni magiti ruarua, erau na veitabani tale ga. E dua tale na kena ivakamacala ni veitavaleni na nodrau vu na vanua e rua qo. Ena rawa ni tu tale eso na ivakamacala rau veitabani kina e rua na vanua.

Ia e dua ga na tikina e matata nira dau vakayacora na lewenivanua e rua qo na ivakarau ni veiqati ena sala ni veivakadrukai. Era na veidouvaki, ra veisiosiotaki, me vaka ga na ivakarau ni veitavaleni. Ena sega ni vinakata e dua me malumalumu se druka. Ena cakava kecega na iwalewale se ilawaki me vakadrukai kena isa kina. Eso eda na dredrevaka, eso eda na rarawa kina. Era na dau veisavosa ena kena ivakatagedegede kece, vinaka se ca. Eda na leqa ga na rogoci ira tiko. Ia na veivosa kei na veika ra cakava era sega sara ni milamila kina.

Na veiwekani vakavanua qo e sega ni dodonu me na lai vakamavoataka se vakaleqa na nodrau veimaliwai. E caka me ka ni lasa, ciqomi tale ga ena yasana ruarua.

E Tailevu e toka kina e vica na vanua veitabani, meu cavuta e vica. O Taivugalei (Natuva, Nameka, Vatukarasa) eratou veitabani kei Wainibuka. O Dawasamu, ratou veitabani kei Navuniso. O Tokatoka ratou veitabani kei Nakelo. Ratou dau kacivi ratou na wekadratou mai Tokatoka na turaga ni Nakelo me ratou bati kalavo, ratou dau sauma lesu mai na turaga ni Tokatoka ena bati balei.

Ena dua na itukutuku baleta na yasana o Naitasiri e vakaraitaki toka kina e rua na vanua kei na rua na mataqali veitabani, se **vikakimatani**, ena yacana vei ira. Ena vanua o Nakoidrau eratou kena **kakimata**, yacana vei ira se mataki Muaira na mataqali o Verata. Qo ena yavusa tiko ga o Nakoidrau. Ia ena vanua o Muaira e kena kakimata se mataki Nakoidrau na mataqali vakaturaga o Saivou ena yavusa o Nakoro.

O rau na mataqali ruarua qo e rau qaravi tavi vata, o Saivou ena yavusa o Nakoro kei na mataqali o Verata ena yavusa o Nakoidrau erau vikakimatani, na ivalavala ni veiwekani qo e vaka ga na ivalavala ni veitabani e kilai levu tu.

Ia ena yasana vakaturaga o Rewa e koto tale ga kina e dua na veiwekani vakavanua ni veitabani. Qo na koro o Nadoria ena vanua vakaturaga o Dreketi kei Nabudrau ena vanua vakaturaga o Noco. Rau dau veisagai tale ga na koro e rua qo. Dua na yaca e rau dau veikacivi kina na **maliwa**. De so e nanuma cala, na maliwa qo na maliwa vakaturaga ni nodrau veiwekani na Rokotuidreketi kei na turaga Tui Noco. Ena veiwekani vakavanua va qo eda raica ni tu vata kaya na ivakarau ni nodra veikacivi. E dua na ka bibi meda kila ni dodonu meda dui kilai keda vinaka tiko ena ivakarau ni veiwekani va qo. Ni dua e kacivi iko mo kila na ivakarau ni nomudrau vei maliwai ena vosa e kacivi iko kina.